

Svojou funkciou sú členovia NV povolaní r o z h o d o v a ť, a t o i o veciach, o ktorých doteraz rozhodovali notári, náčelníci a iní úradníci.

14. NV uhradzuje svoje finančné potreby v rámci platného obecného rozpočtu. ONV uhradzuje svoje finančné potreby v rámci platného okresného rozpočtu. NV musí viesť presné účtovanie príjmov a výdavkov a musí pripojovať v každom prípade doklady. Na úhradu mimoriadnych výdavkov môžu NV a ONV na základe usnesenia učineneho väčšinou hlasov žiadať finančný príspevok od Povereníctva SNR pre veci vnútorné. Takáto žiadosť musí byť však v každom prípade doložená podrobným rozpočtom pre použitie.

15. ONV nech sa obracajú vo všetkých otázkach a záležitostiach spadajúcich do kompetencie jednotlivých odborov priamo na jednotlivé Povereníctva SNR, ktorým v smysle nariadenia SNR podliehajú a ich príkazy sú povinné plniť.³

K § 6.

1. NV neustavujú sa v obciach, kde počet príslušníkov niektorej slovanskej národnosti nedosahuje ani $\frac{1}{3}$ celkového počtu obyvateľstva. V takýchto obciach s prevažnou väčšinou obyvateľstva nemeckej alebo maďarskej národnosti, namiesto Národných výborov menuje SNR Povereníctvo pre veci vnútorné komisárov, alebo 3—6-členné dočasné Správne komisie.

2. V okresoch národnostne smiešaných, ak najmenej $\frac{1}{2}$ obcí má NV, volia tieto NV Okresný národný výbor, ak viac ako $\frac{1}{2}$ obcí má Správne komisie, Povereníctvo SNR pre veci vnútorné menuje pre celý okres Okresnú správnu komisiu. Návrh na menovanie miestnych Správnych komisií podáva ONV Povereníctvu SNR pre veci vnútorné. V každom jednotlivom prípade musí byť k návrhu vyžiadaný od navrhovanej osoby krátky a výstižný životopis a tento k návrhu pripojený.

Členstvo v NV a ONV, užších výborov a komisií zaniká: a) úmrtím, b) ak nastanú alebo výjdu najavo také okolnosti, pre ktoré člen nemal byť zvolený, c) vzdaním se, d) odoprením služby, e) vylúčením.

O strate členstva v prípade pod b) a e) uvedenom, rozhodne Povereníctvo SNR pre veci vnútorné. V týchto prípadoch treba previesť dľa zásad v týchto smerniciach uvedených dopĺňujúce voľby.

Povereník pre veci vnútorné:
Dr. Husák v. r.

OA Zvolen, ONV Zvolen, čís. 106/1945-prez. Tisk.

[212]

1945, (po 10. dubnu).¹ Košice. — Oběžník Ústředního výboru Komunistické strany Slovenska oblastním a okresním tajemníkům strany o přípravě voleb do národních výborů.

ÚV KSS považuje za potrebné poukázať na niektoré zásady našej práce v Národných výboroch, ktoré boli uzákonené nedávnym nariadením SNR. Opis nariadenia pripojujeme.

Národné výbory sú ľudom volené orgány verejnej správy.

Tam, kde voľby do Národných výborov neboly ešte prevedené, treba urobiť urýchlene všetky prípravy k voľbe NV. Ako sa hovorí v nariadení SNR o Národných výboroch, volebný poriadok bude stanovený neskoršie zvláštnym nariadením. To však neznamená, že s voľbou treba počkať do vydania volebného poriadku. Kým volebný poriadok vydaný nebol, treba voľby previesť podľa doteraz udomácenej praxe, demokraticky a nie byrokraticky, za účasti všetkých k voľbe oprávnených, a to buď tajným hlasovaním, alebo tiež akklamáciou.

³ Vynechán odstavec obsahující výčet ústředních úřadů na Slovensku, zřízených na základě nařízení předsednictva Slovenské národní rady z 21. února 1945.

¹ Připojeno k průpisu oběžníku č. 3/45 sekretariátu ÚV KSS v Košicích, datovaného 16. 4. 1945.

Príprave voľby treba venovať mimoriadnu pozornosť tak po stránke politickej ako aj organizačnej. Výber ľudí, ktorých chceme kandidovať do NV, nech je veľmi pečlivo premyslený a prediskutovaný. Za kandidátov vyberáme ľudí najlepších a najschopnejších, ktorí sa osvedčili v oslobodzovacom boji a požívali dôveru miestneho občianstva, a v ktorých je maximálna záruka, že nepodľahnú nijakej korupcii. Takisto prejednávajte a vypracujte konkrétny program, s ktorým vystúpia komunistickí kandidáti v Národných výboroch. Svolajte členské schôdze, aby sa všetci naši súdruhovia mohli vysloviť o našich kandidátoch a o programe. Všetci naši členovia nech sú zapojení do agitačnej a organizačnej práce pred voľbou do NV, aby nebolo v dedine ani jedného občana, ktorému by komunista nevysvetlil, čo Národný výbor je a ktorý by ostal ľahostajný voči NV a jeho práci.

Súčasne priebeh volieb treba organizovať tak, aby sa dostalo k slovu čím viac občanov, aby títo slobodne vyjadrili svoje poznámky, návrhy a námietky. Skrátka a dobre, už sám akt voľby Národného výboru musí sa stať politickou školou pre masu.

Podľa situácie možno sa prirodzene o spoločnom návrhu kandidátov dohodnúť s demokraticmi, ale nikdy nie tak, aby v tom občianstvo videlo „za zeleným stolom sfúknutú záležitosť“ dvoch strán, do ktorej nemá čo povedať. Znova opakujeme, že pri voľbe do Národného výboru nerozhoduje zásada parity, ale rozhoduje vôľa občianstva. Treba pamätať na to, aby v každom Národnom výbore boli okrem komunistov a demokratov aj čestní a nekompromitovaní občania, neorganizovaní v nijakej strane, pri čom naša strana dobrému pomeru a ovlivneniu týchto ľudí pripisuje veľký význam. Ako už bolo podotknuté, je žiaduce voľby previesť čím rýchlejšie, ale vždy až vtedy, keď sú politicky a organizačne dobre pripravené.

Do prevedenia volieb musia naši súdruhovia aktívne a iniciatívne pracovať v Národných výboroch a pôsobiť k tomu, aby v Národných výboroch občianstvo videlo skutočne demokratický ľudový orgán moci, ktorý lepšie vie zvládnuť všetky úlohy, než bývalé byrokratické úrady. Všetci naši členovia zvolení do Národných výborov nech pravidelne podávajú zprávu o svojej práci nielen miestnemu vedeniu, ale tiež na plenárnych členských schôdzach, na ktorých treba organizovať voľnú diskúziu a kritiku. Mimo toho nech naši súdruhovia pôsobia v NV k tomu, aby boli pravidelne svolávané schôdze všetkého občianstva, na ktorých NV skladajú účty zo svojej činnosti, vypočujú návrhy a kritiku tých, ktorí Národné výbory volili. Niektoré plenárne schôdze venované zvlášť dôležitým otázkam, ktoré nie sú dôverného rázu, a ktoré sa týkajú záujmov ľudu, nech sú verejné, za účasti občianstva. Pamätajte súdruhovia na to, že Národné výbory sú nielen ľuďom volené, ale tiež ľuďom neustále k o n t r o l o v a n é orgány moci.

Určenie delegátov na okresnú konferenciu k voľbe Okresného národného výboru nech je politickou udalosťou celej dediny a nielen záležitosťou miestneho NV. Preto je žiaduce, aby delegáti Národného výboru na okresnú konferenciu boli volení, prípadne potvrdení na schôdkach občianstva tej-ktorej obce.

Okresná konferencia nesmie sa obmedziť na púhy mechanický akt voľby. Delegáti jednotlivých obcí nech vymenia svoje skúsenosti, aby i priebeh voľby do Okresného národného výboru sa stal pred fórumom verejnej kritiky, politickej aktivity a politickej školy pre nových predstaviteľov a zástupcov mladého štátneho aparátu.

Súdruhovia, vštípte si do pamäti:

Výstavba Národných výborov, to je výstavba nového štátu.

Aké budú a ako budú pracovať Národné výbory, taká bude nová štátna moc a nový štát. Preto práci v Národných výboroch venujte mimoriadnu pozornosť.²

So súdružským pozdravom

predseda KSS

tajomník KSS

AÚV KSS Bratislava. Oběžníky 1945—1949. Průpis.

² Otázce národních výborů přikládala komunistická strana prvořadý význam; zejména se snažila o to, aby se široké lidové masy přesvědčily o tom, že prostřednictvím NV se jim dostává možnosti podílet se na moci